

Anmeldelse: På mission i Danmark

Af **Peter Brückner**

Martin Marcussen og Svend Roed Nielsen: **På mission i Danmark - diplomatisk tiltrækningskraft til debat**, 313 sider, *Djøfs Forlag*, 2018.

”Det er en af diplomatiets basale erkendelser, at en nations selvbillede sjældent stemmer helt overens med andre landes billeder af nationen...”. Det sagde den tyske historiker og udenrigskorrespondent Christoph von Marschall i et interview med journalist Jesper Vind i Weekendavisen 1. marts 2019. Historikeren talte om sit eget land, men det kunne lige så godt have handlet om Danmark. Den udfordring har professor Martin Marcussen og ambassadør Svend Roed Nielsen taget op i *På mission i Danmark - diplomatisk tiltrækningskraft til debat*.

I bogen gøres der op med myten om, at Danmark er et åbent, let tilgængeligt og gennemsigtigt samfund, også for diplomater. ”Selv trænede diplomater finder det vanskeligt at komme til at møde danskere”, sagde Martin Marcussen i Deadline på DR1 i februar, hvor bogens to forfattere blev interviewet.

”Danmark er et godt sted at leve og boi,” lyder det næsten samstemmende fra de udenlandske diplomater i Danmark, som forfatterne har interviewet til bogen. ”Vi kender nærmest ingen danskere – men her er rent, fred og ro, og børnene kan cykle til og fra skole”. Men de udenlandske diplomater har svært ved at få de møder og kontakter, de har brug for i deres arbejde. I Deadline sagde Svend Roed Nielsen, at diplomater gerne vil etablere relationer med danske myndighedsrepræsentanter, men finder det vanskeligt at få den nødvendige kontakt, og hvis det lykkes, er det sjældent på det niveau, de er vant til. De henvises til den medarbejder, eventuelt den fuldmægtig, der er bedst til at svare på spørgsmålene.

En af de overraskende konklusioner i bogen lyder: Den pragmatiske forvaltningskultur, den direkte tone i kommunikationen, den formålsrationelle mødedynamik og den reserverede danske personlighed er nogle af de faktorer, der kan virke som barrierer, som er næsten uoverkommelige for de udenlandske diplomater.

Peter Brückner er Ambassadør og tidligere multilateral chef i Danida.

Det er ikke svært at være enig med forfatterne i, at denne tilstand ikke er hensigtsmæssig hverken for Danmark eller for de 70 lande, der har valgt at udsende diplomater til Danmark samt for de 23 internationale organisationer, som har oprettet kontor i København.

Bogen er pædagogisk bygget op i fem sektioner, hvor forfatterne belyser den gennemgående problemstilling: Hvorfor er det tilsyneladende så svært at begå sig på den danske diplomatiske kampplads? Hvad gør den diplomatiske arena i Danmark tiltrækkende? Hvilke opgaver håber de udenlandske diplomater på at varetage i Danmark? Og hvilke rammer tilbyder andre væsentlige, udenlandske beslutningstagere disse udenlandske diplomater. Forfatterne har interviewet 120 personer fra det udenlandske diplomati og har blandt andet krydret redegørelsen med fortællinger om tre af offentlighedsdiplomatiets mestre: de seneste ambassadører fra USA, Frankrig og Schweiz.

Konklusionen er, at der synes at være klare gevinster for Danmark ved at gennemføre en række ændringer i samarbejdet mellem danske aktører og ambassaderne: Tættere samarbejdsrelationer kan medvirke til, at danske synspunkter får øget gennemslagskraft i verdens hovedstæder. Danske beslutningstagere kan ved en styrket dialog få bedre informationer om udviklingen i en række relevante lande. Bedre samarbejdsrelationer med de udenlandske ambassader og internationale organisationer kan gøre det mere attraktivt for de udenlandske diplo-

mater og internationalt ansatte at søge postering i Danmark.

Det øger dog næppe tiltrækningskraften, at der i et velfungerende, digitaliseret samfund som det danske endnu ikke er fundet en ordning, der fremmer let og lige adgang for de internationalt ansatte og deres familier til for eksempel bankservice, MobilePay, telefonabonnementer, biblioteker, parkeringskort. Det kræver, at man er registreret i det danske folkeregister. Det virker heller ikke tiltrækkende, at FN-ansatte fra visse lande ikke kan få besøg i Danmark af deres nærmeste familiemedlemmer, fordi de ikke kan opnå besøgsvisum.

En styrkelse af Danmarks diplomatiske tiltrækningskraft kunne indebære konkrete økonomiske fordele for det danske samfund. Alene FN-byen med knap 2.000 ansatte skønnes at skabe en ekstra omsætning på cirka seks milliarder kroner hvert år.

Efter en grundig analyse formulerer forfatterne 25 anbefalinger til styrkelse af Danmarks diplomatiske tiltrækningskraft. Atten anbefalinger er rettet mod de forskellige danske instanser, de udenlandske diplomater typisk har professionelt brug for at kontakte: udenrigsministeriet, andre ministerier, Folketinget, danske journalister og medier samt den private sektor i Danmark.

Udenrigsministeriet vil gerne forbedre sin service over for udenlandske ambassader, men ser sig ude af stand til det på grund af stærkt reducerede ressourcer. Et af de mere revolutionerende forslag er at etablere en helt eller delvist Danida-finansieret enhed til at bistå

ambassaderne fra udviklingslandene med at fremme import fra deres lande.

Syv anbefalinger henvender sig til ambassaderne i København. Ansvar for samarbejdet ligger ifølge forfatterne ikke kun hos værtslandet. De udenlandske diplomater bør selv vise større forståelse for arbejdsvilkårene i Kongeriget og blandt andet gøre en større indsats for at lære det danske sprog og i højere grad bruge lokalt ansatte danskere i deres arbejde. Efter min opfattelse kunne forfatterne også have opfordret dem til at engagere sig mere i det danske sports- og foreningsliv.

Denne læseværdige bog henvender sig ikke blot til de danske udenrigspolitiske aktører og de udenlandske ambassader, men også til en bredere kreds, som måtte være interesseret i at vide, hvordan udlandet ser på Danmark. Bogen er en uundværlig, velskrevet håndbog, som bør finde en plads på boghylden hos berørte danske aktører. Forfatternes anbefalinger fortjener at blive taget op til seriøs overvejelse på rette steder. Det vil være sund fornuft at gennemføre dem.

○ ○ ○